

Briuselis, 2015 m. rugsėjo 14 d.
(OR. en)

12002/1/15
REV 1

JAI 659
ASIM 86
FRONT 187
RELEX 711

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujanti valstybės narė
kam: Delegacijoms
Dalykas: Išvados

Po šiandien Taryboje įvykusių diskusijų migracijos klausimais, kuriose dalyvavo Šengeno asocijuotosios šalys, pirmininkaujanti valstybė narė, kuriai pritaria didžioji dauguma delegacijų, daro tokias išvadas:

1. Taryba išklausė Jungtinių Tautų vyriausiąjį pabėgėlių reikalų komisarą António Guterres ir Tarptautinės migracijos organizacijos generalinį direktorių William Lacy Swing. Jie abu pabrėžė, kad susidarė didelį nerimą kelianti padėtis, kai žmonės masiškai bėga iš konfliktų apimtų regionų. Valstybės narės ir Komisija susitarė toliau plėtoti perkėlimo į ES galimybes.

Be to, bus padidinta iš Europos Sąjungos biudžeto ir valstybių narių teikiama parama siekiant padėti JT vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biurui patenkinti pabėgėlių, esančių stovyklose, įkurtose netoli jų kilmės vietos, visų pirma šiuo metu Irake, Jordanijoje, Libane ir Turkijoje, reikmes. Taryba sutiko žymiai padidinti Europos Sąjungos regioninį patikos fondą, sukurtą reaguojant į krizę Sirijoje (fondą „Madad“), kad būtų nedelsiant suteikta *ad hoc* parama Sirijai ir kaimyninėms šalims. Pirmiausia Komisija, pasitelkusi Humanitarinės pagalbos ir civilinės saugos generalinį direktoratą (ECHO), nedelsdama suteiks papildomą paramą už ES ribų kilmės ar tranzito šalyse dirbantiems partneriams, remdamasi šių partnerių pateiktais pasiūlymais. Atsižvelgiant į tai, Taryba palankiai įvertino Norvegijos pasiūlymą savo šalyje surengti tarptautinę paramos teikėjų konferenciją siekiant padėti dėl karo perkeltiems sirams.

2. Taryba pabrėžė, kad siekiant valdyti migrantų srautus būtina veiksminga sienų kontrolė.
3. Taryba dar kartą pakartojo įsipareigojimą toliau stiprinti vykdomas operacijas, visų pirma FRONTEX bendras operacijas „Triton 2015“ ir „Poseidon 2015“, taip pat Europos Sąjungos karinę operaciją Viduržemio jūros regiono pietų centrinėje dalyje (EUNAVFOR MED). Taryba palankiai įvertino Komisijos pareiškimą, kad iki metų pabaigos ji pateiks pasiūlymą dėl didelio Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros (FRONTEX) sustiprinimo ir jos tolesnio plėtojimo.
4. Taryba pritarė, kad konsultuojantis su susijusiomis valstybėmis narėmis ir laikantis FRONTEX reglamento būtina nedelsiant dislokuoti FRONTEX skubios pasienio pagalbos būrius, kad būtų sustiprinti Europos Sąjungos reagavimo pajėgumai prie probleminių išorės sienų. Bus parengta priemonių, skirtų šalims, kurios pirmosios susiduria su migrantų antplūdžiu, ir tranzito šalims paremti. Taryba paragino FRONTEX, Europos prieglobsčio paramos biurą ir Komisiją, bendradarbiaujant su atitinkamomis valstybėmis narėmis, toliau vykdyti ir koordinuoti veiksmus, skirtus padėti Europos Sąjungos mastu atlaikyti migracijos keliamą spaudimą. Turėtų būti paskelbti kvietimai teikti įnašus, o valstybės narės sutarė atsiliepti į paramos prašymus.
5. Problemos, su kuriomis susiduria Graikija, yra Europos problemos. Kad šios problemos būtų sprendžiamos kartu, Taryba susitarė, kad taikant skubias ir veiksmingas perkėlimo Europos Sąjungoje priemones tuo pačiu metu reikėtų remti Graikijos pastangas stiprinti jos priėmimo pajėgumus, prieglobsčio sistemą ir išorės sienų valdymą visapusiškai gerbiant žmogaus teises ir laikantis saugumo reikalavimų. Tam turėtų būti skirta pakankamai finansinių išteklių.

6. Taryba susitarė toliau remti spaudimą patiriančių Vakarų Balkanų šalių pajėgumus valdyti sienas, priimti migrantų srautus ir apdoroti jų duomenis, suteikti apsaugą tiems asmenims, kurie turi į ją teisę, ir užtikrinti tų asmenų, kuriems nereikia tarptautinės apsaugos, grąžinimą. Plėtros procesui skirtos lėšos prireikus bus suskirstytos pagal prioritetą. Siekiant padėti spaudimą patiriančioms Vakarų Balkanų šalims geriau atlaikyti atvykstančių migrantų srautus, būtų galima apsvarstyti papildomas galimybes ir konkrečius finansinius mechanizmus.
7. Turkija yra viena iš pagrindinių ES partnerių valdant migrantų srautus dėl to, kad ji yra viena iš pagrindinių migrantų pirminio priėmimo ir tranzito šalių, taip pat dėl jos geografinės padėties. ES toliau vykdys bendrus veiksmus su Turkija, kad bendrai spręstų šias problemas. Atsižvelgiant į tai, ES yra pasirengusi sustiprinti bendradarbiavimą su Turkija, be kita ko, sienų valdymo srityje ir kovojant su neteisėtu žmonių gabenimu ir prekyba žmonėmis.
8. Taryba, skubiai reaguodama į dabartinę padėtį, liepos mėn. nusprendė iš Italijos ir Graikijos perkelti Europos Sąjungoje 40 000 asmenų, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga. Šiame Tarybos posėdyje kai kurios valstybės narės išsipareigojo įvykdyti savo išsipareigojimus jau iki lapkričio mėn. pabaigos. Po konsultacijų su Europos Parlamentu Taryba 2015 m. rugsėjo 14 d. oficialiai priėmė sprendimą¹ dėl laikinųjų priemonių tarptautinės apsaugos srityje nustatymo Italijos ir Graikijos labui. Itin svarbu, kad tuo pat metu, kai šis sprendimas įsigalios, Italijoje ir Graikijoje iki rugsėjo 16 d. imtų veikti patikimi mechanizmai siekiant užtikrinti migrantų tapatybės nustatymą, registravimą ir pirštų atspaudų ėmimą, nustatyti asmenis, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, ir remti jų perkėlimą Europos Sąjungoje, taip pat nustatyti grąžintinus neteisėtus migrantus. Siekiant užtikrinti, kad šis procesas ir toliau būtų veiksmingas ir valdomas, priėmimas bus tinkamai organizuojamas, kad žmonės būtų laikinai apgyvendinami laikantis ES *acquis*, kol negaištant bus priimtas sprendimas dėl jų padėties. Tais atvejais, kai savanoriškas grįžimas yra neįmanomas, o kitos Grąžinimo direktyvoje ir Grąžinimo vadove numatytos priemonės yra netinkamos siekiant užkirsti kelią vėlesniam asmenų judėjimui, turėtų būti skubiai ir veiksmingai taikomos sulaikymo priemonės pagal Grąžinimo direktyvos 15 straipsnį. Siekiant užtikrinti veiksmingą grąžinimo politiką, 11 punkte nurodyta politika yra itin svarbi šiame kontekste.

¹ Dokumentai 11673/15 ASIM 76 ir 11161/15 ASIM 67 + COR 1 (fi).

Ministrai išklausė visų susijusių šalių ataskaitas apie iki šiol pasiektus rezultatus steigiant centrus įvykių vietoje ir priėmimo centrus ir paprašė toliau ryžtingai daryti pažangą. Komisija iki kitos savaitės pabaigos pateiks ataskaitą dėl faktinio su centrais įvykių vietoje susijusios veiklos įgyvendinimo.

Valstybės narės nedelsdamos į Italiją ir Graikiją nusiųs ryšių palaikymo pareigūnus. Taryba palankiai įvertino Komisijos ketinimą sušaukti operatyvinio pobūdžio posėdį su valstybėmis narėmis; jį ketinama sušaukti per savaitę nuo perkėlimo Europos Sąjungoje veiksmų planų pristatymo – juos rugsėjo 15 d. pristatys Italija ir Graikija.

Bus imtasi tinkamų priemonių siekiant užkirsti kelią vėlesniam asmenų judėjimui.

9. Taryba palankiai įvertino 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Komisijos pasiūlytas visapusiškas priemones, kurios kartu su priemonėmis, kurios jau numatytos Europos migracijos darbotvarkėje, yra svarbios valdant pabėgėlių krizę. Taryba nedelsdama išnagrinės šiuos pasiūlymus; ji prašo Europos Parlamento taip pat juos vertinti kaip prioritetą. Be to, Taryba laukia Europos Komisijos būsimų pasiūlymų dėl Europos Sąjungos išorės sienų valdymo; jie bus pateikti iki šių metų pabaigos.
10. Atsižvelgiant į esamą išskirtinę ekstremalią padėtį ir 3–8 punktuose nurodytas priemones, Taryba² iš esmės susitarė perkelti Europos Sąjungoje papildomus 120 000 asmenų, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, iš visų valstybių narių, kurios susiduria su masiniais migrantų srautais. Visos valstybės narės patvirtina savo pasiryžimą dalyvauti². Komisijos pasiūlyti skaičiai yra pagrindas susitarimui dėl šių asmenų paskirstymo Europos Sąjungoje. Pirmenybė bus teikiama oficialaus sprendimo, kuriuo įgyvendinamas šis įsipareigojimas, parengimo darbui, deramai atsižvelgiant į tai, kad įgyvendinant šį sprendimą valstybėms narėms gali reikėti laikytis lankstumo, visų pirma reaguojant į esamą situaciją ir nenumatytus pokyčius, principo. Siekdama šį sprendimą priimti per kitą spalio 8–9 d. numatytą Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos posėdį, Taryba paprašė Europos Parlamentą skubos tvarka pateikti savo nuomonę.

² Nedarant poveikio ypatingai Jungtinės Karalystės, Airijos ir Danijos padėčiai pagal Sutarčių protokolus Nr. 21 ir Nr. 22. JK nedalyvaus.

11. Šis 120 000 asmenų perkėlimo Europos Sąjungoje mechanizmas yra laikinas mechanizmas, remiantis SESV 78 straipsnio 3 dalimi. Nors Dublino reglamentas tebegalioja, Taryba pažymėjo, kad Komisija pateiks įvertinimą ir galimą pasiūlymą dėl šio reglamento peržiūros.
12. Taryba priminė veiksmingos grąžinimo ir readmisijos politikos svarbą; šią politiką visos valstybės narės turėtų kuo greičiau įgyvendinti ir užtikrinti jos vykdymą *acquis* atitinkančiu būdu. Buvo palankiai įvertinta tai, kad pateikti Komisijos komunikatas dėl Europos grąžinimo programos ir Rekomendacija dėl Grąžinimo vadovo; jie bus artimiausiu metu išnagrinėti siekiant juos patvirtinti 2015 m. spalio 8–9 d. Tarybos posėdyje. Tuo tarpu 2015 m. rugsėjo 14 d. Taryba priėmė išvadas³ dėl veiksmingesnio SIS naudojimo siekiant atsisakyti leisti atvykti ir apsigyventi neteisėtiems migrantams. Jų grąžinimas turi būti įgyvendinamas nuosekliai, tam iš ES biudžeto skiriant pakankamai lėšų. Remiantis esama teisine baze ir atliekant reikiamus FRONTEX reglamento pakeitimus turi būti stiprinamas FRONTEX vaidmuo. Turėtų būti sutelktos visos priemonės, kad būtų skatinama neteisėtų migrantų readmisija į kilmės ir tranzito šalis.

Trečiosios šalys privalo priimti atgal savo piliečius, neturinčius teisės būti ES. Turi būti suintensyvinamas operatyvinis bei politinis bendradarbiavimas ir aktyviau įgyvendinamos partnerystės readmisijos srityje su kilmės šalimis, visų pirma tais atvejais, kai manoma, kad formalus readmisijos susitarimais grindžiamas požiūris yra pernelyg kompliktuotas, arba kai jis neduoda rezultatų.

Readmisijos įsipareigojimai turi būti nedelsiant veiksmingai įgyvendinami, be kita ko, visų pirma pagal Kotonu susitarimo 13 straipsnį.

Turėtų būti sutelktos visos poveikio priemonės, visų pirma užsienio politika ir vizų politika, kad kilmės šalys didesniu mastu pripažintų ES *laissez passer* neteisėtai ES esančių migrantų grąžinimo tikslais. Trumpuoju laikotarpiu Europos Komisija turėtų imtis visų reikiamų veiksmų, kad būtų sustiprintos šio dokumento apsaugos priemonės.

³ Dokumentas 11648/15.

13. Be nacionalinių sąrašų Taryba susitarė patvirtinti bendrą Europos Sąjungos sąrašą, kuriame išvardijamos saugios kilmės šalys. Tai pirmiausia šalys, kurios jau nustatytos 2015 m. liepos 20 d. priimtose Tarybos išvadose dėl saugių trečiųjų šalių. Taryba atliks visus reikiamus parengiamuosius veiksmus, kad jau spalio mėn. galėtų pateikti savo poziciją pagal įprastą teisėkūros procedūrą.
14. Taryba dar kartą pabrėžė bendradarbiavimo su atitinkamomis trečiosiomis šalimis stiprinimo svarbą. Vyriausioji įgaliotinė raginama aktyviau vykdyti aukšto lygio demaršus pagrindinėse kilmės ir tranzito šalyse. Šiam bendradarbiavimo stiprinimui bus naudingas Valetos aukščiausiojo lygio susitikimas ir aukšto lygio konferencija, skirti aptarti Vakarų Balkanų maršruto problemas. Turėtų būti skiriamos reikiamos lėšos iš naujo nustatant prioritetus, susijusius su vystomuoju bendradarbiavimu, taip pat teikiant ekonominę pagalbą ir darant tiesiogines investicijas į infrastruktūrą ir įmones atitinkamose trečiojoje šalyse. Intervenciniai veiksmai turėtų būti grindžiami integruotu ES bendroje politikoje numatytu vidinių ir išorinių priemonių požiūriu.
15. Todėl Taryba susitarė, kad lygiagrečiai su šiomis trumpalaikėmis priemonėmis ir derinant su patikimomis perkėlimo į ES programomis bus pradėta įgyvendinti šiuo integruotu požiūriu pagrįsta vidutinio laikotarpio strategija, kuria siekiama plėtoti spaudimą patiriančiuose regionuose saugius ir tvarius priėmimo pajėgumus ir suteikti pabėgėliams bei jų šeimoms ilgalaikes perspektyvas ir tinkamas procedūras iki to laiko, kai grįžimas į jų kilmės šalis bus įmanomas. Kai bus įvykdytos Direktyvoje 2013/32/ES nustatytos sąlygos, visų pirma susijusios su jos 38 straipsnyje nurodytu negrąžinimo principu, ES valstybės narės turės pagrindą laikyti šių asmenų prašymus suteikti prieglobstį nepriimtinais remiantis saugios trečiosios šalies nuostata pagal minėtos direktyvos 33 straipsnį – tokiomis aplinkybėmis nedelsiant galima taikyti remiamą grąžinimą.
16. Taryba paprašė Komisijos kuo greičiau pateikti biudžeto valdymo institucijai atitinkamus pasiūlymus dėl finansinių ir žmogiškųjų išteklių didinimo, kad su neproporcingu spaudimu savo prieglobsčio ir priėmimo sistemoms susiduriančios ES valstybės narės ir ES agentūros, susiduriančios su milžinišku darbo krūvio padidėjimu, galėtų suvaldyti padėtį.

17. Valstybės narės, Komisija, ES agentūros ir visi susiję suinteresuotieji subjektai buvo paraginti visapusiškai ir skubiai įgyvendinti visus jau patvirtintus migrantų srautų valdymo veiksmus. Pirmininkaujančios valstybės narės Tarybai pateiktame pranešime⁴ nurodytos kelios kitos priemonės, kurias galima svarstyti.
18. Taryba susipažino su pastaruoju metu vienos valstybės narės pateiktu pranešimu dėl kontrolės kertant vidaus sienas sugražinimo prie tų sienų, kurioms tenka atlaikyti didžiulį migracijos spaudimą. Ši valstybė narė pabrėžė laikiną tokių priemonių pobūdį; jomis siekiama atkurti normalią padėtį be didelės grėsmės viešajai tvarkai ar vidaus saugumui. Taryba pabrėžė, kad būtina visapusiškai taikyti ES prieglobsčio teisės ir Šengeno *acquis* nuostatas.

⁴ Dokumentas 11782/1/15 REV 1.